

Profielschets Raad van Commissarissen van Het Gooi en Omstreken

Vastgesteld in de RvC vergadering van 4 februari 2020

Met de invoering van de vernieuwde Woningwet en de uitwerking daarvan in het Besluit Toegelaten Instellingen (BTIV), zijn de eisen die gesteld worden aan het intern toezicht van woningcorporaties vanaf 1 juli 2015 sterk aangescherpt. Bestuurders en toezichthouders worden door de Autoriteit Woningcorporaties (ILT) op geschiktheid (competenties, deskundigheid) en betrouwbaarheid beoordeeld in een “fit en proper” test.

1. Rol van de Raad van Commissarissen van Het Gooi en Omstreken

De RvC heeft tot taak integraal toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de organisatie en het functioneren van de bestuurder. Ook ziet de RvC toe op de wijze waarop de organisatie in de maatschappij staat en maatschappelijke doelen dient. De taken en verantwoordelijkheden van de RvC zijn vastgelegd in de statuten van Het Gooi en Omstreken en reglementen welke te vinden zijn op de website van Het Gooi en Omstreken.

Bij de vervulling van hun taak richten de toezichthouders zich naar het belang van de organisatie en zien zij kritisch toe of de organisatie effectief en efficiënt presteert, in goede afstemming met de gemeenten, de huurders/HGO en andere stakeholders. De RvC hanteert daarbij een eigen toezichtkader.

De eisen die aan de organisatie worden gesteld zijn hoog. De samenleving en de overheid zijn kritische partners als het gaat om de prestaties van de organisatie. Dat vraagt om professionele toezichthouders die vanuit betrokkenheid en met kritische distantie in staat zijn om een beoordeling te geven over het functioneren van de organisatie op basis van het gevoerde beleid tegen de achtergrond van het eigen toezichtkader.

Om adequaat toezicht te houden staat de RvC, naast de informatie van de bestuurder, open voor signalen van diverse in- en externe stakeholders en informeert zij zich actief. Naast toezicht vervult de RvC de rol van klankbord voor het bestuur voor gedachtewisseling en inspiratie over de interne en externe koers van de organisatie. En tenslotte vervult de RvC de rol van werkgever voor het bestuur van Gooi en Omstreken, in die rol beslist de RvC over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van de bestuurder.

2. Algemene eisen aan de leden van de RvC aandachtsgebieden

Voor een goede vervulling van de governance streeft de RvC naar een samenstelling bestaande uit generalisten, die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Ieder lid van de RvC heeft op basis van zijn/haar deskundigheid een aandachtsgebied, maar is bovenal in staat tot collegiale reflectie, discussies en besluitvorming. Leden van de maatschappelijke en professionele ervaring. De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

In de Governancecode Woningcorporaties zijn principes en regels opgenomen over goed bestuur en toezicht binnen woningcorporaties. Voorbeeldgedrag, transparantie, maatschappelijke verbondenheid en goede risicobeheersing zijn hierbij van groot belang om als woningcorporatie zo goed mogelijk het werk te doen.

De RvC dient als college in staat te zijn om volwaardig gesprekspartner van het bestuur te zijn op strategisch niveau, waarbij afzonderlijke leden van de Raad op specifieke deelterreinen adviseur en sparringpartner kunnen zijn.

De RvC bestaat uit 5 leden. De leden beschikken over:

- Affiniteit met de missie en strategie van Gooi en Omstreken en inzicht in de complexiteit van dit type organisatie in het huidige tijdsbeeld.
- Een brede maatschappelijke betrokkenheid met de maatschappelijke functie van de woningcorporatie, haar klanten en belangenhouders.
- Het vermogen om in teamverband toezicht uit te oefenen.
- Vermogen om een goede gesprekspartner van het bestuur te zijn en tevens het beleid en het functioneren van de bestuurder kritisch en constructief te toetsen.
- Kennis en ervaring op het gebied van organisatie, bestuur en toezicht; onafhankelijkheid en onpartijdigheid.
- Financieel en bedrijfseconomisch inzicht in de bedrijfsvoering van de woningcorporatie en de risico's die daarbij spelen.
- De tijd voor de uitoefening van de functie.
- Goede communicatieve en sociale vaardigheden.
- Een academisch werk- en denkniveau.

De RvC streeft naar een gemengde en gebalanceerde samenstelling van de Raad. Dit geldt voor geslacht, leeftijd, beroepsgroepen, kennis en expertise, etnische afkomst en persoonlijkheidskenmerken. Eveneens wordt gestreefd naar een voldoende mate van regionale betrokkenheid van leden in de RvC. Bij voorkeur zijn er ten minste twee leden die binding hebben met het werkgebied.

3. Profiel Voorzitter RvC en aandachtsgebieden

Van de diverse leden van de RvC worden specifieke kwaliteiten gevraagd. De RvC wordt zodanig samengesteld dat ieder lid in ieder geval één primaire deskundigheid heeft op één van de navolgende gebieden en dat de RvC gezamenlijk de deskundigheid van alle gebieden in huis heeft. Deskundigheid van een individu op een bepaald terrein mag er niet toe leiden dat deze persoon daar als enige 'eigenaar' van wordt. Alle leden van de RvC zijn collegiaal verantwoordelijk voor de beoordeling en toetsing van alle beleidsterreinen. Naast de verschillende aandachtsgebieden is er een profiel waarin de kenmerken en eisen van de Voorzitter van de RvC zijn geformuleerd.

Profiel Voorzitter

De Voorzitter draagt als eerstverantwoordelijke zorg voor de communicatie van de RvC met de bestuurder, en eventueel, in overleg met de bestuurder, andere externe partijen. Hij/zij is verantwoordelijk voor de regie van de vergadering, de agenda en de besluitvorming. Aan de Voorzitter worden de volgende specifieke eisen gesteld:

- Heeft affiniteit met de woningcorporatiesector, sociale volkshuisvesting, het maatschappelijk ondernemerschap en de regio.
- Is een generalist met visie op de toekomst van de organisatie vanuit een brede maatschappelijke betrokkenheid.
- Is een krachtige regisseur; beschikt over statuur en gezag en geeft met bevoegdheid leiding aan de RvC.
- Treedt in de vergaderingen besluitvaardigheid bevorderend op, door zelf helder de meningsvorming te leiden, met een goed oog en gevoel voor de input en standpunten van anderen, zodat er steeds een veilige omgeving van besluitvorming blijft, zonder dat het beraad langer duurt dan wenselijk is.
- Beschikt over een duidelijke visie op toezicht houden en combineert dit met het vermogen om voldoende distantie tot en ruimte aan de bestuurder te laten, opdat hij zijn verantwoordelijkheid waar kan maken.
- Beschikt over politiek bestuurlijke sensitiviteit en netwerken en kan bogen op een ruime ervaring als bestuurder/toezichthouder.

Volkshuisvesting: Wonen en woningmarkt

Dit aandachtsgebied betreft de domeinen volkshuisvesting waaronder de gebieden wonen en woningmarkt. Dit lid van de RvC is bekend met het maatschappelijk middenveld, en heeft kennis over stakeholders zoals huurders, gemeenten, toezichthouders en weet wanneer en hoe deze te informeren en betrekken. Tot dit aandachtsgebied behoort ook kennis van en/of ervaring in het maatschappelijke en politieke speelveld, zowel landelijk, regionaal en zo mogelijk lokaal. Hij/zij kent vanuit verschillende rollen de ontwikkelingen op de voor de corporatie relevante terreinen. Hij/zij heeft een brede maatschappelijke visie, en is gewend om (nieuwe) concepten te vertalen naar het dienstenaanbod van de corporatie.

Financieel-economisch

Binnen dit aandachtsgebied ligt de nadruk op de werking van interne risicobeheersing- en controlesystemen, de financiële informatieverschaffing, fiscaliteiten en de financiële continuïteit van de organisatie. Dit lid van de RvC heeft een sterke affiniteit met, dan wel werkt bij voorkeur in het bedrijfsleven, beschikt over senior kennis en ervaring op bedrijfskundig/financieel gebied. Hij/zij is gewend risico's, prestaties en treasury aspecten te beoordelen, zowel in de exploitatie als ten aanzien van projectontwikkeling.

Bestuurlijk/juridisch

Het aandachtsgebied bestuurlijk/juridisch richt zich op de kennis van en het inzicht in juridische vraagstukken. Dit lid van de RvC is in staat om vanuit het perspectief van toezichthouder te oordelen over juridische aspecten die ten grondslag liggen aan bestuursbesluiten, waaronder de toepassing van wet- en regelgeving en andere consequenties van samenwerkingsrelaties. Hij/zij heeft ervaring met politieke en bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen, en heeft gevoel voor politiek-bestuurlijke en maatschappelijke verhoudingen. Verder beschikt hij/zij over inzicht in good governance, verantwoording en de te hanteren codes en ervaring in opzet en uitvoering van integriteitsbeleid.

Vastgoed

Het aandachtsgebied Vastgoed heeft betrekking op de exploitatie, (her)ontwikkeling

en realisatie van vastgoed, strategisch portefeuillebeleid en asset- en propertymanagement. Het omvat ook het algemene functioneren van de woning- en vastgoedmarkt en samenwerking met marktpartijen. Daarnaast heeft dit lid van de RvC kennis op het gebied van duurzaamheid en innovatie in de bouw en is bekend met relevante wet- en regelgeving op het gebied van volkshuisvesting en vastgoed, waaronder de Woningwet, aanbestedingsregelgeving en het Bouwbesluit.

Maatschappelijk

Binnen dit aandachtsgebied ligt de focus op het maatschappelijke en het politieke speelveld. Hierbij gaat het om kennis en ervaring in samenwerking op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Dit lid van de RvC heeft door zijn of haar maatschappelijke binding en belangstelling een goed zicht op de maatschappelijke problematiek en de samenhang tussen economische, sociale, politiek-maatschappelijke en financiële ontwikkelingen. Hij/zij beschikt over een netwerk van maatschappelijke relaties en heeft kennis van en visie op de plaats van maatschappelijke organisaties in de samenleving en het politieke en maatschappelijke krachtenveld waarin corporaties functioneren. Ook is hij/zij bekend met nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke trends in de samenleving zoals scheiden van wonen en zorg en duurzaamheid.

4. Competenties en onverenigbaarheden

Ten aanzien van de competenties volgt Het Gooi en Omstreken de in het BTIV verplicht gestelde competenties voor toezichthouders. Korthedshalve wordt verwezen naar Bijlage 1 bij Artikel 19 van het BTIV 2015. De Woningwet noemt in artikel 30 lid 6 een aantal onverenigbaarheden voor het lidmaatschap van de Raad van Commissarissen.

5. Leden van de RvC op voordracht van de huurderorganisatie

In de RvC hebben twee leden zitting op voordracht van de huurderorganisatie (HGO). Alle in deze profielschets genoemde algemene en specifieke eisen en competenties zijn ook van toepassing op de door de huurderorganisatie voor te dragen kandidaten. Bij vacatures in de RvC wordt met de huurdersorganisatie overleg gepleegd over het profiel en het proces waarbinnen de huurderorganisatie tot een voordracht zullen komen. Ook de door de huurderorganisatie voor te dragen kandidaat leden zullen de geschiktheid- en betrouwbaarheidstest ('fit en proper test') van de Autoriteit Woningcorporaties moeten ondergaan.

De voordracht is bindend, tenzij de benoeming in strijd is met de vigerende wet en regelgeving. De Raad geeft hier dan gemotiveerd blijk van en zal het verzoek doen tot een nieuwe bindende voordracht.

6. Tijdsbesteding en vergoeding

De benodigde tijd voor de werkzaamheden van de RvC bij Het Gooi en Omstreken wordt minimaal gebaseerd op formele RvC-vergaderingen, jaarlijkse evaluatie van de RvC, informele vergaderingen, contactmomenten met OR, Huurderorganisatie directeur-bestuurder en managementteam ('themadagen'), en de tijd nodig voor professionalisering. De RvC is altijd vertegenwoordigd bij bijzondere gebeurtenissen. De leden van de RvC zijn actief met betrekking tot hun eigen scholing en

professionalisering. Zij informeren zich over de ontwikkelingen in de sector, en volgen het door de VTW bepaalde kader van Professionele Educatie (PE).

De vergoeding voor de leden van de RvC wordt vastgesteld met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving en op basis van de honoreringscode Interne Toezichthouders van de Vereniging van Toezichthouders Woningcorporaties.

7. Toezichtkader RvC Gooi en Omstreken

De wijze waarop een RvC haar taken invult wordt ook wel het ‘toezichtkader’ genoemd. De RvC van Het Gooi en Omstreken heeft dat toezichtkader voor zichzelf als volgt geformuleerd.

De taken en verantwoordelijkheden van de RvC zijn neergelegd in statuten van Het Gooi en Omstreken en uitgewerkt in diverse reglementen. Allereerst zijn daarin een aantal instemmingsrechten beschreven voor belangrijke besluiten van het bestuur waarvoor voorafgaande goedkeuring van de RvC nodig is. Daarnaast treedt de RvC op als adviseur van het bestuur en geeft ze ook invulling aan de werkgeversrol ten opzichte van het bestuur. De Aedescode en de Governancecode worden door Het Gooi en Omstreken en de RvC onderschreven.

Het centrale uitgangspunt voor de RvC is erop toe te zien dat Het Gooi en Omstreken een maatschappelijke koers blijft varen. Een koers waarin maatschappelijke vraagstukken op het gebied van wonen en de belangen van mensen die op de woningmarkt in een kwetsbare positie verkeren centraal staan, en waarin voldaan wordt aan de eisen (prestatievelden) voor woningcorporaties zoals die opgenomen zijn in wet en regelgeving (verhuur van woningen, financiële continuïteit, goed onderhoud van woningen, betrekken van bewoners bij beleid, leefbaarheid in buurten en wijken, wonen en zorg).

De RvC ziet erop toe dat deze uitgangspunten uitgewerkt zijn in een meerjaren beleidsplan dat in consultatie met belangenhouders (zoals gemeenten, huurders/HGO en zorg- en welzijnsinstellingen) wordt opgesteld en dat helder geformuleerde doelstellingen bevat. Het koersplan 2019-2022 bevat de koers voor de periode 2019-2022 en vormt het huidige inhoudelijke toezichtkader voor de RvC.

De RvC kijkt op verschillende manieren of het beleidsplan ook wordt uitgevoerd zoals het is bedoeld. Dat gebeurt in ieder geval bij de begroting, die pas door de RvC wordt goedgekeurd als zij ervan overtuigd is dat de activiteiten die erin worden aangekondigd (jaarplan) daadwerkelijk bijdragen aan het bereiken van de doelen uit het beleidsplan. Over de belangrijkste te realiseren volkshuisvestingsprestaties van Het Gooi en Omstreken als geheel maakt de RvC jaarlijks afspraken met de directeur-bestuurder in het kader van zijn functioneren en beoordeling.

Door middel van diverse rapportages informeert de directeur-bestuurder de RvC over de voortgang van de begroting, het jaarplan/activiteitenplan en daarmee het beleidsplan. De bespreking van de voortgang staat standaard op de agenda van het overleg tussen de RvC en de directeur-bestuurder. Tijdens dat overleg worden ook nieuwe plannen en projecten besproken. De RvC let er daarbij vooral op of de

voornemens van de directeur-bestuurder goed zijn onderbouwd, goed zijn afgestemd en goed zijn afgewogen rekening houdend met zowel financiële als niet-financiële aspecten en de daarbij mogelijk aanwezige risico's. Deze criteria zijn nader uitgewerkt in de portefeuillestrategie, het investeringsstatuut en het treasurystatuut. In aanvulling daarop maakt de RvC gebruik van benchmark informatie en toetsingscriteria zoals deze worden gehanteerd door de externe toezichthouder en het WSW.

Zowel tussentijds als achteraf vormt de RvC zich een oordeel over de prestaties van de organisatie. Het belangrijkste moment daarbij is de bespreking van het jaarverslag en jaarrekening en het volkshuisvestingsverslag. Met het goedkeuren daarvan, verleent de RvC decharge aan de directeur-bestuurder. Om het niveau van de prestaties van Het Gooi en Omstreken op waarde te kunnen schatten, kijkt de RvC vanuit verschillende perspectieven. Natuurlijk naar de gerealiseerde prestaties in relatie tot de voornemens, maar ook door te kijken naar de verwachtingen en oordelen van belangenhouders, de prestaties van andere corporaties en de prestaties in relatie tot de beschikbare middelen en mogelijkheden.

Bij het beoordelen van de prestaties van Het Gooi en Omstreken hecht de RvC veel gewicht aan het oordeel van anderen teneinde daarmee kennis te hebben van de opvattingen en verwachtingen van stakeholders die onderdeel vormen van de context waarbinnen de opgaven en ambities van Het Gooi en Omstreken tot stand komen. Daarbij maakt de Raad onder meer gebruik van beoordelingen van de kwaliteit van de dienstverlening, de rapportages van de accountant en de Autoriteit Woningcorporaties en onderzoeken naar ontwikkelingen op de regionale/lokale woningmarkt en de leefbaarheid van buurten en wijken. Eenmaal per vier jaar verstrekt de Raad gezamenlijk met de directeur-bestuurder de opdracht tot een onafhankelijke visitatie.

Periodiek overlegt de Raad met de directeur-bestuurder en het managementteam over onderwerpen die op lange termijn relevant zijn voor Het Gooi en Omstreken. Deze themasessies bieden naast gezamenlijke verkenning van ontwikkelingen en opgaven in het werkgebied, tevens de mogelijkheid tot informeel overleg met het managementteam. Deze sessies zijn ook bedoeld om de advies- en klankbordfunctie van de Raad tot uitdrukking te brengen.

De werkgeversrol wordt uitgevoerd door een remuneratiecommissie uit de Raad. Eenmaal per jaar overlegt de Raad in afwezigheid van de directeur-bestuurder, waarbij eenmaal per jaar expliciet over het eigen intern functioneren (evaluatie). Leden van de RvC volgen actief de ontwikkelingen en professionaliseringsmogelijkheden zoals onder andere aangeboden door de VTW, en voldoen aan de eisen met betrekking tot permanente educatie en de daarbij behorende te behalen PE-punten. Nieuwe leden van de RvC doorlopen altijd een inwerkprogramma.

Te slotte vergadert een delegatie van twee leden van de RvC twee keer per jaar met de Ondernemingsraad en de gehele RvC vergadert éénmaal per jaar met de huurderorganisatie over de algemene gang van zaken.